Ner 104. ROK 1840 WTOREK 5 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz nieázie świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. dziesięć miesięcznie Złp. cztéry Nr. pojed. gr. dziesięć

Imiona Rzymskie.
Jutro Opieki S. Józefa.

Imio-a Sławiańskie.
Jutro Gostiwił.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 7" 354	+ 2, 4	2, 17	Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz i Krupy
4	2	7, 691	+ 7, 0	2, 63	ZPn Zachodni sredni	"	Deszcz
	10	7, 371	+ 4, 6	2, 16	Pn Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Obraz obserwacyi meteorologicznych w Krakowskiém Obserwatoryum astronomiczném w roku 1839 *robionych.*

Sredni stan barometru z całego roku jest. . . . . 27" 4'"877
Najwyższy stan był dnia 29 października 27 10,563
Najniższy zaś stan był dnia 31 stycznia 26 8,077

Oscyllacya przeto roczna wynosi 14,'"48. Srednia wysokość barometru była nieco mniejszą niż z 14stoletnich postrzeżeń wypadająca.

Srednie ciepło całego roku wynosiło + 6°101 R.
Największe ciepło przypadło dnia 21 lipca. . . . . + 26,0
Najmniejsze zaś ciepło przypadło dnia 28 Stycznia . . . . —19,6
Roczna więc oscyllacya termometru wynosiła. 45,6

Srednia temperatura tego roku była mniejszą niż srednia z wieloletnich obserwacyi otrzymana. Uwagi rzecz jest godna że w tym roku srednie ciepło miesiąca marca przypadało pod 0° a nawet to średnie ciepło było mniejszém niż w lutym.

Srednia sprężystość wyziewów wodnych była . . . . 3,'"131
Największa przypadła d. 4 sierpnia. . 7, 66
Najmniejsza — d. 28 stycznia. . 0, 33

Najwilgotniejsze miesiące były: grudzień, październik, styczeń i listopad, miesiąc zaś lipiec był najsuższym, atoli wyziewów wodnych najwięcéj było w powietrzu w miesiącu sierpniu a najmniéj w styczniu.

Zupełnie pogodnych dni było w tym roku 22; ten przeto rok równie jak poprzednie 1837 i 1838 do pochmurnych i nieprzyjemnych liczyć należy. Liczba dni całkiem pochmurnych była 234, reszta zaś dni to jest 109 były częścią pogodne częścią pochmurne. Mgły było 42, deszczów 129, szczególniéj miesiąc maj był obfitym w deszcze. Dni w których śnieg padał było 74; w samym miesiącu styczniu było 20 dni śniegowych. Ostatni śnieg na wiosnę padał dnia 15 kwietnia, a pierwszy w jesieni dnia 27 października. Co do grzmotów, te także były częste, albowiem było 28 dni w których grzmot dał się słyszeć; pierwszy słyszanym był dnia 28 kwietnia a ostatni 20 września.

Panujący wiatr był Zachodni. Wichrów było 25 szczególniéj w miesiącu styczniu były częste.

Max. *Weisse*
Dyrektor Obserwatoryum.

Wiadomości zagraniczne.

— *Paryż* 19 *Kwietnia.* —

Jutro rozpoczynają się w izbie deputowanych rozprawy nad projektem redukcyi renty i *Journal des Débats* jako gorliwy przeciwnik redukcyi tak dziś jeszcze wyraża się w tym przedmiocie: »Kommissya przekształciła przedłożony przez pana Passy projekt ale niezłagodziła surowości jego. Również jak w systemie pana Passy, nikt nie jest wyjęty z redukcyi, Legia honorowa, kasa inwalidów i marynarki, publiczne instytnta nawet szpitale poddane są redukcyi.

Journal de Paris który przed niejakim czasem przyjął tytuł *le Pays* i pod redakcyą p. Feuillide namiętnie oponował przeciw teraźniejszemu gabinetowi, dziś donosi że redakcya jego przechodzi w inne ręce i że wraca do dawnego tytułu *Journal de Paris.* Mniemają, że dziennik ten został zjednany dla gabinetu.

W dniu 13 spokojność zawichrzoną została w gminie Dorat, w skutku nagłego podrożenia zboża. Udało się jednak merowi i sędziemu pokoju przywrócić porządek.

— *Dnia* 20 *Kwietnia.* —

Posiedzenie izby parów nie mogło się dziś odbyć, z powodu, że nie zebrało się więcej jak 70 członków a przepis wymaga do głosowania 100 członków.

— *Bruxella* 19 *Kwietnia.* —

Nowy gabinet, mówi *Observateur*, jest nietylko zupełny, ale nadto jednorodny (homogene) to wyrażenie przyjmuje także *Journal de Liege*; i to dla tego, nowy gabinet jest zupełniejszym od poprzedniego, że dwa różne wydziały spraw zagranicznych i wewnętrznych nie są w jednéj osobie połączone, jednorodniejszy zaś, ponieważ w dotychczasowym gabinecie nietylko do czasu wystąpienia panów Huart i Ernst, ale nawet do samego końca, znajdowały się dwie oddzielne frakcye; albowiem panowie de Theux Raikem i Demaissieres należeli do tak zwanego stronnictwa klerokratycznego, a panów Nothomb i Willmar można było uważać za stronników rozządniejszéj partyi, do któréj liczą się wszyscy teraźniejsi ministrowie.

— *Madryt* 11 *Kwietnia.* —

Mówią, że jenerał Palarea ma zostać ministrem wojny, inni znowu twierdzą, że ten urząd otrzyma jenerał Villabolos.

Jeden z tutejszych dzienników *Mensagero*, który uchodzi za organ ministeryalny, przedsięwziął odeprzeć zarzuty czynione gabinetowi przez jenerała Maroto. Najprzód zarzuca tenże, że on sam za usiłowania, jakie czynił w celu przyprowadzenia do skutku traktatu Bergary, najświętniej został nagrodzony, i że dla tego najmniéj ma prawa do przemawiania tonem goryczy i niechęci. Daléj utrzymuje *Mensagero*, że oficerowie karlistowscy którzy przeszli w skutku traktatu Bergary do krystynistów, zostali podług swoich stopni pomieszczeni w armii królowéj, jako nadliczbowi, przeto często zdarza się taki przypadek, że niżsi oficerowie, którzy dawniéj przeszli z armii krystynowskiéj do karlistowskiéj, teraz wracają jako sztabs-oficerowie i stawieni są wyżéj nad tych, pod których rozkazami dawniéj służyli, a jednak ci nie czynią w tym względzie reklamacyi. Prócz tego dowodzi ten dziennik, że Maroto wielu oficerom przy wydawanych im świadectwach wyższe stopnie nadał niż je istotnie piastowali w armii, i że wezwał wspaniałomyślności junt prowincyonalnych Biskai i Nawarry, aby dopóty miały staranie o utrzymaniu oficerów pochodzących z tychże prowincyi po rozwiązaniu armii karlistowskiéj, dopóki rząd potrzebnych środków nie zbierze. Maroto, który już tyle ról odgrywał, pragnie znowu wystąpić na scenę polityczną i zdaje się, że w tém usiłowaniu wspierany będzie przez zagraniczną dyplomacyę, pod któréj opieką ten nieszczęśliwy naród zostaje.

— *Dnia* 12 *Kwietnia.* —

Podług nie bardzo pewnéj pogłoski, kortezy wkrótce mają być rozwiązane. Ta pogłoska jednak nie wiele znajduje wiary.

— *Bajonna* 16 *Kwietnia.* —

Wczoraj wieczorem został schwytany sławny xiądz Zabala, pułkownik karlistowski, ostatni Cabacilla byłéj armii powstańców, która złożyła broń w skutku traktatu Bergary. Przy zamierzonych nowych zawichrzeniach powierzono mu dowództwo w Guizpokoi. To ważne uwięzienie rzuca nowe światło na intrygi karlistowskie w ostatnich czasach. Raporta nadeszłe z Aragonii nie są pomyślne dla karlistów. Jenerał kapitan Latre, zgromadził wojska w Waładolid w celu postąpienia przeciw Balmasedzie.

— *Lizbona* 6 *Kwietnia.* —

Onegdaj obchodzoną tu była 12 rocznica urodzin królowéj z zwyczajnemi uroczystościa-

mi. Przy téj okoliczności następca tronu otrzymał wielki krzyż portugalskiego orderu ;a drugi syn królowéj, tytuł starożytny Najwyższego Connetable królestwa. W tymża dniu ogłosiła gazeta rządowa amnestyą dla gerylasów miguelistoskich.

— *Włochy.* —

Paropływ angielski *Hydra* przywiózł rządowi neapolitańskiemu pismo admirała Stopford, który pierwéj nimby zaczął popierać pretensye pana Temple chciał zażądać niejakich wyjaśnień: 1) Czy król neapolitański zamyśla dotrzymać z obowiązań przyjętych względem Anglii za pośrednictwém pana Mac Gregor, a które to zobowiązania lord Palmerston ogłosił w parlamencie jako stanowcze, nie mogące uledz modyfikacyi, a tém bardziéj naruszeniu. 2) Czy rząd neapolitański cofnie monopol siarkowy nadany współce Taix i Aycard, co umówione było w układzie zawartym między panem Mac Gregor i xięciem Cassaro. — Co się tycze pierwszego z tych punktów, król neapolitański miał odpowiedzieć, że nie on chciał zniweczyć układy z panem Mac Gregor negocyowane, owszem to właśnie, że on (król) ten układ za zasadę traktatu handlowego mającego się zawrzeć z Anglią bierze, to pan Temple uważa za osobistą urazę i chce wywrócić znowu to co już w układach zostało umówionem, co się tycze przywileju na monopol siarkowy, oświadczył król, iż gdy zniesienie tego monopolium koniecznie zawarowane było przez pana Mac Gregor, przeto Neapol nie ma powodu cofąć się od tego, tém bardziéj że rząd francuzki także tego zażądał.

Rozmaitości.

— Dnia 17go b. m. zgromadziła się w Londynie towarzystwo wstrzemięźliwości, które zamiast mocnych napojów, piją tylko herbatę z dużą porcyą wody. 1,000 członków zgromadziło się na to posiedzenie, od ostatniego sprawozdania zbierali się 700 razy i słuchali 3000 mów! Towarzystwo liczy 5000 członków, wykazano, że w Anglii znajduje się milion amatorów herbaty. Doktór Andrews wynurzył żal, iż w zeszłym roku spotrzebowano w Anglii przeszło 33 milionów beczek wódki, przeszło za 960 milonów zł., za które to pieniądze wszyscy mieszkańcy w Anglii mogliby żywić się chlebem przez miesięcy 6 i dni 24. Jeszcze kilka innych osób miały mowy wychwalające wstrzemięźliwość, w tém ktoś zawołał z zgromadzenia: »Dajcie mi chociaż kieliszek wódki na wpół z wodą zmięszany!« Słowa te wznieciły śmiech ogólny, a posiedzenie musiano odroczyć.

— W salonach paryzkich teraz ciągle mówią o następującéj sprawie: Ledy Bulwer nieprzyjaciołka mężczyzn, bawiąca obecnie w Paryżu, zaniosła przed karnym sądem policyi paryzkiéj, na adwokata Lawson i Thakkere skargę, z powodu, iż ci, z rozkazu jéj męża Edwarda Syttnoa Bulwer wcisnąwszy się do jéj mieszkania, podstępnym sposobem papiery jéj skraść usiłowali. Rzecz tę wzięto niedawno pod rozpoznanie. Za damą zabierał głos pierwszy mowca Francyi Berje; przeciw niéj, imieniem jéj małżonka, Odilon Barot. Wyrok sądu niebardzo pomyślnie wypadł dla emancypacyi kobiet. Odprawiono z niczém Ledy Bulwer, ponieważ podług praw francuzkich mężatka, na własne imie procesu prowadzić nie może, lecz do tego od swego męża upoważnioną być powinna. Ledy Bulwer apelować zamyśla. Wiadomo, iż żyje rozłączona z swym mężem, który podług ugody zawartéj przy rozłączeniu, płaci jéj rocznie 20,000 zł.

— Sławna śpiewaczka Malibran była zapaloną amatorką kwiatów; na przedstawianiu Otella w scenie kiedy Desdemona leży nie żywa, a murzyn ma zabić się obok swojéj kochanki, zawołała Malibran do artysty przedstawiającego Otella: »Tylko ostrożnie! abyś niepogniótł moich kwiatów i bukietów.» Część publiczności usłyszała te wyrazy, mimo śmiechu rzuciła jeszcze więcéj kwiatów uwielbianéj artystce.

— Spiewaczka paulina Garcya zaślubiła byłego dyrektora opery w Paryżu pana Wiardot.

— Teatr *Odrodzenia* zbankrutował, i od 19 b. m. jest zamknięty.

— W Nowym Orleanie spłonęła nowa giełda, która niedawno została wybudowana kosztem 1,700,000 dollarów.

— Łotry paryzcy wzięli się teraz do okradania redaktorów i prenumeratorów. Wiadomo, iż w Paryżu jest zwyczajem oddawać dzienniki prenumeratorom przez okiennice, lub wrzucać je w szkatuły, umyślnie przed domami urządzone; banda złodziei wzięła się teraz do śledzenia za roznosicielami i ukradania dzienników, które przedają później za ceny tańsze od prenumeraty.

— Gazeta Lipska z 12 z. m. zawiera następujące oryginalne doniesienie: »Wczoraj o 3éj po południu moja żona Amalia Helsz obdarzyła mnie młodym i utalentowanym chłopczyną. Franciszek A. Helsz.»

— Profesor sztuki chorograficznéj p. Alexander, rodem z Francyi, założył w Alexandryi (w Egipcie) szkołę tańców, w któréj przeszło 100 Egipcyan i Egipcyanek tańcuje podług walców Sztransa i kontredansów francuzkich.

— Gazeta amerykańska przestrzegając aby ludzi zmarzniętych nie przeniesiono do ciepłego pokoju, opowiada za przykład, że gdy takiego człowieke obwiniętego w płótno złożono przed piecem dla przywrócenia w nim życia, znaleziono tylko po nim mokre prześcieradło i nieco wody na podłodze. Biedak roztopił się do szczętu.

— Młada dama zwiedzała w tych dniech wystawę sztuk pięknych w Paryżu, w towarzystwie starszéj damy i kilku kawalerów. Gdy przystąpili do obrazu Bulanżera przedstawiającego: »Skutki uwiedzenia«; młoda dama doznała konwulsyi i padła wołając: »Mój Boże!« Obecni zdziwili się tém szczególnem zdarzenim.

— *Największy zbiór autografów w Europie* znajduje w Paryżu. Jest on własnością hr. d'Artone. Ilość wszystkich autografów dochodzi dziesięciu tysięcy sztuk. Między innemi ma tam być także pismo własnoręczne Juliusza Cezara i Alexandra Wielkiego (?)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 4 do dnia 5 Maja.

Mieraszewski Józef ob., Pawlikowski Józef, Wasilew kur. ces. ros., Machnicki Alexander ob., Nowak Józef ob., Borkowski Włodzimierz ob., z Polski.

Wyjechali z Krakowa.

Palczewska Teresa, Wasilew kur. ces. ros., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 2019 *D. W.*

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM *Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.*

W skutek uchwały Senatu Rządzącego dd. 4 b. m. i roku do Nru 769 D. G. zapadłéj, Wydział podaje do wiadomości powszechnéj, iż w depozycie kassy głównéj znajdnje się w monecie srebrnéj summa 21,010 złp. tytułem wkupnego z dzierżawy wieczystéj młyna Dólnego w wsi Binczycach sytuowanego na rzecz funduszu kościoła ś. Floryana złożona do wylokowania na pewną hypotekę, życzący przeto kapitał wspomniony zaciągnąć, zgłoszą się przez stosowne podanie do Wydziału z udowodnieniem i wykazaniem bezpieczeństwa hypotecznego, realności na któréj takową chcą zaintabulować.

Kraków dnia 26 marca 1840 r.

Senator prezydujący
J. Księżarski.

(3r.) Referendarz L. *Wolff.*

NOTARYUSZ PUBLICZNY.

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż w skutek uchwały rady familijnéj w sądzie pokoju okręgu V. Krzeszowice na dniu 30 października 1839 roku zapadłéj, przez Trybunał zatwierdzonéj, odbywać się będzie w wsi Rudawie w okręgu miasta Krakowa w dniu 11 maja roku bieżącego o godzinie 9 z rana licytacya ruchomości po ś. p. Annie 1) Slusarskiéj 2) Nadgłowskiéj pozostałych, jako to: sukni, bielizny, pościeli, stolarszczyzny, żelaziwa, bydła, naczyń rolniczych i różnych ruchomości. Chęć licytowania mający na miejsce i czas oznaczony z gotowemi pieniądzmi przybyć raczą,

Kraków d. 28 kwietnia 1840 r.

(3r.) Sebastyan *Korytowski.*

Doniesienia prywatne.